

**Заключителна конференция по
проект ИНФПРЕВЕНТА VS/2013/0507
12-13 март 2015 г., София**

**Информирание и консултиране и
индустриалните отношения в
България**

Основни тенденции в информирането консултирането 2012-2015 г.

- Разширяване на правата по информиране и консултиране чрез промени в нормативната уредба
- Някои от правата, произтичащи от европейските директиви все още не се обсъждат на публично равнище и не се прилагат достатъчно на практика (при сливане на предприятия, поглъщане и други)
- Информиранието и консултирането в определени области е право изключително на синдикалните организации (масови съкращения, промяна на работодателя)
- Има индикации за разширяване правата по информиране и консултиране, залегнали като норми в отраслови/браншови КТД и в КТД в предприятия
- В малките и микро предприятия практически няма никакви механизми на представителство на наемните работници, с малки изключения
- Синдикатите приемат информирането и консултирането по-скоро като право на синдикалните организации в предприятията, на практика последните са с водеща позиция в повечето случаи

Социалните партньори за информирането и консултирането

- Национално равнище
- Информирането и консултирането играят роля само в част от големите предприятия
- Информирането и консултирането подпомагат колективните преговори в отделни случаи, но биха могли да са полезни във всички области на договаряне
- Информирането и консултирането по правило не се отразяват върху процедурите на колективни преговори и договаряне и решаване на колективни трудови спорове
- Отношението на работодателите към информирането и консултирането (според синдикатите) е колебливо и не установено напълно-понякога е конструктивно, но в други случаи (главно в предприятия без синдикати) е по-скоро резервирано
- Отношението на синдикатите е противоречиво- те осъзнават ползата от процесите, но имат резерви към структурите и механизмите, освен в случаите когато изцяло са поели или контролират информирането и консултирането

Социалните партньори за информирането и консултирането:

- Отрасли и браншове - металургия:
- Процесите по информиране и консултиране са осъществявани в различни области на трудовите отношения и фирменото управление, в т.ч. и:
 - реструктуриране, масови съкращения и други
 - подобряване безопасността и здравето при работа
 - изкупуване на предприятия
 - други процеси на прехвърляне на предприятия или части от тях
- Информирането и консултирането помагат на производителността, конкурентоспособността и фирменото управление;
- Информирането и консултирането често подпомагат процесите на колективни преговори и уреждане на колективни трудови спорове
- Има добро партньорство между синдикатите и работодателите в областта на информирането и консултирането

Социалните партньори за информирането и консултирането:

- Отрасли и браншове-водоснабдяване и канализация
 - В отрасловия КТД, който е разпрострян за всички предприятия има клаузи за информиране и консултиране
 - Информирането и консултирането се използва в редица аспекти на трудовите отношения и фирмените политики
 - Социалните партньори в отрасъла се отнасят конструктивно към информирането и консултирането, както и към възможностите на тези процеси за подобряване на колективните преговори и уреждането на колективни трудови спорове
 - Работодателите в част от предприятията считат че има припокриване на множество структури за представителство в предприятията, които често се състоят от едни и същи лица

Социалните партньори и представителите на работниците за информирането и консултирането

- Предприятия-КЦМ АД
 - Информирането и консултирането допълва представителството чрез синдикатите
 - Предметната област на информацията и консултациите надхвърлят законовите изисквания и обхващат широк кръг теми
 - Информирането и консултирането са били от полза за споразумение за запазване на работните места през 2009
 - Информирането и консултирането са от полза за колективните преговори и превенцията на трудови конфликти
 - Няма принципни противоречия между различните структури на индустриална демокрация в предприятието
 - Според работодателя информирането и консултирането подпомагат и политиките на равнище група, въпреки че там няма такъв механизъм за представителство

Социалните партньори и представителите на работниците за информирането и консултирането

- Предприятие – ВИК Свищов
 - В КТД в предприятието има клаузи за информиране и консултиране
 - Правата по информиране и консултиране са делегирани на синдикалната организация
 - Основни области на информиране и консултиране(според синдикатите)-икономическо и финансово състояние на предприятието и работна среда
 - Предоставена е и информация и са проведени консултации и в случаи на реструктуриране/преобразуване
 - Според синдикалната организация процесите подпомагат производителността и конкурентоспособността, но предприятието е в неблагоприятно икономическо и финансово състояние
 - Информирането и консултирането подпомагат колективните преговори и влияят върху резултатите от тях, както и за превенцията на конфликти

Изводи

- **Информирането и консултирането като отделна процедура в индустриалните отношения все още навлиза бавно и се приема трудно – и от синдикатите, и от работодателите; синдикатите играят водеща роля при представителството на наемните работници в предприятията;**
- **Информирането и консултирането по правило играе роля главно в големите предприятия и поделенията на МНК; в предприятията без синдикати по правило няма и процеси по информиране и консултиране (с изключение на някои поделения на МНК);**
- **Информирането и консултирането се използва за преодоляване на кризисни ситуации, както и в част от предприятията - за подобряване производителността и конкурентоспособността; в отделни случаи процедурите имат значение за формиране на фирмени политики и корпоративна социална отговорност;**
- **Информирането и консултирането по правило се използват за защита и представителство на различни права и интереси (безопасност и здраве при работа, при масови съкращения и др.), но недостатъчно при процесите на движение на капитала (в т.ч. и промяна на работодателите);**
- **Ролята на информирането и консултирането за подобряване на резултатите от колективните преговори и договаряне и за предотвратяване на конфликти се осъзнава, но не се използва в значителна част от предприятията**

Препоръки

- Дискусията за информирането и консултирането трябва да продължи в контекста на икономическата среда и възможността чрез представителството на наемните работници да се адаптират конкретните условия в предприятията;
- Социалните партньори и особено синдикатите трябва да ориентират вниманието си повече към ползите от информирането и консултирането и по-малко към структурите и механизмите;
- Социалните партньори трябва да обсъждат възможностите за промяна на нормативната рамка на информирането и консултирането, особено в контекста на разширяване предметната област и обхвата на предприятията;
- Информиранието и консултирането може да се интегрира в общата дискусия за демокрацията в България-резултатите, грешките, поуките, перспективите

Благодаря за вниманието !